

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΣ ΑΝΝΑΣ ΑΤΤΕΡΗ
ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ - ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΦΥΛΟ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΑΡΙΑ ΠΕΠΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	ΣΕΛ. 1
Κεφάλαιο 1 Γιατί να ασκηθούμε; Τιο είδη της γυμναστικής Η επιδραση της άσκησης σε όλα τα όργανα και συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού ¹ Η σωματική των φυσικών ικανοτήτων Σωματότυποι	ΣΕΛ. 2 ΣΕΛ. 2 ΣΕΛ. 2 ΣΕΛ. 4 ΣΕΛ. 8 ΣΕΛ. 9
Κεφάλαιο 2 Διαφορές των δύο φύλων και αθλητική απόδοση 1. Ανατομικές διαφορές των δύο φύλων 2. Φυσιολογικές διαφορές των δύο φύλων 3. Διαφορές των δύο φύλων στην ικανότητα παραγωγής μυϊκού έργου σε ψυχρό και θερμό περιβάλλον	ΣΕΛ. 10 ΣΕΛ. 10 ΣΕΛ. 10 ΣΕΛ. 12 ΣΕΛ. 13
Κεφάλαιο 3 Οι επιδράσεις της άσκησης στον περιοδικό κύκλο A. Οι επιδράσεις στην έναρξη της εμμηνορρυσίας B. Οι επιδράσεις στη λειτουργία του περιοδικού κύκλου Παράγοντες που συμβάλλουν στην αθλητική αμηνόρροια	ΣΕΛ. 17 ΣΕΛ. 17 ΣΕΛ. 17 ΣΕΛ. 18 ΣΕΛ. 19
Κεφάλαιο 4 Εγκυμοσύνη και άσκηση 1. Πόσο είναι ασφαλής η άσκηση για τη μητέρα και το έμβρυο; 2. Επιδράσεις της άσκησης της μητέρας στο έμβρυο 3. Πλεονεκτήματα της άσκησης 4. Μειονεκτήματα της άσκησης 5. Βελτίωση της φυσικής κατάστασης κατά την περίοδο της εγκυμοσύνης 6. Οδηγίες για ασφαλή άσκηση κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης 7. Ολοκληρωμένο πρόγραμμα άσκησης κατά την περίοδο της εγκυμοσύνης	ΣΕΛ. 24 ΣΕΛ. 24 ΣΕΛ. 25 ΣΕΛ. 27 ΣΕΛ. 28 ΣΕΛ. 29 ΣΕΛ. 30 ΣΕΛ. 34 ΣΕΛ. 35
Κεφάλαιο 5 Εμμηνόπταυση και άσκηση • Οστεοπόρωση • Καρδιοπάθειες • Άσκηση μετά την εμμηνόπταυση • Άσκηση και οστεοπόρωση	ΣΕΛ. 37 ΣΕΛ. 37 ΣΕΛ. 38 ΣΕΛ. 39 ΣΕΛ. 39 ΣΕΛ. 41

Κεφάλαιο 6 Εξεργασμένες αθλητικές κακώσεις στη γυναίκα 1. Κακώσεις του μυοσκελετικού συστήματος 2. Κακώσεις στα όργανα αναπαραγωγής	ΣΕΛ. 43 ΣΕΛ. 43 ΣΕΛ. 43 ΣΕΛ. 45
Κεφάλαιο 7 Η διατροφή της αθλούμενης γυναίκας • Απαιτήσεις σε υδατάνθρακες • Απαιτήσεις σε πρωτεΐνες • Οι καλύτερες πηγές πρωτεΐνών • Απαιτήσεις σε λίπη • Βιταμίνες και ανόργανα συστατικά • Βιταμίνες – Ιχνοστοιχεία και αντιοξειδωτική δράση • Νερό και ηλεκτρολύτες • Διατροφή και περιοδικό σύνδρομο	ΣΕΛ. 49 ΣΕΛ. 49 ΣΕΛ. 49 ΣΕΛ. 52 ΣΕΛ. 53 ΣΕΛ. 54 ΣΕΛ. 55 ΣΕΛ. 58 ΣΕΛ. 59 ΣΕΛ. 60
Κεφάλαιο 8 • Έλεγχος του σωματικού βάρους • Παράγοντες που επηρεάζουν το σωματικό βάρος • Βασικός μεταβολισμός του ατόμου • Θερμιδικό κόστος άσκησης; • Ο ρόλος της άσκησης στη μείωση του βάρους • Άσκηση και όρεξη • Δίαιτα ή άσκηση; • Ποια είναι η καλύτερη άσκηση; • Κίνδυνοι και προϋποθέσεις άσκησης • Βασικές αρχές άσκησης της παχύσαρκης γυναίκας • Μηχανήματα άσκησης	ΣΕΛ. 62 ΣΕΛ. 62 ΣΕΛ. 63 ΣΕΛ. 64 ΣΕΛ. 65 ΣΕΛ. 66 ΣΕΛ. 68 ΣΕΛ. 69 ΣΕΛ. 70 ΣΕΛ. 71 ΣΕΛ. 72 ΣΕΛ. 72
Επίλογος	ΣΕΛ. 73

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα από τα πλέον συναρπαστικά πράγματα που προβάλλουν από την ισχύουσα μόδα του “fitness” είναι ο νέος τρόπος με τον οποίο ενθαρρύνονται να εκτιμήσουν την ομορφιά τους οι γυναίκες. Γνωρίζουμε όλοι ότι η ομορφιά που αξίζει είναι αυτή που εκπέμπουμε από μέσα μας. Έχει τις ρίζες της στο αίσθημα της καλής κατάστασης, της ευτυχίας και της έλλειψης στρες. Προέρχεται επίσης από μια σωστή διατροφή και από τη διατήρηση του σώματος και του πνεύματος σε μια ζωογόνο ενεργητική κατάσταση μέσα από την τακτική εξάσκηση.

Είναι αλήθεια ότι ορισμένες φορές είναι προτιμότερο να βουλιάζουμε στον καναπέ ή να κοιμηθούμε λιγάκι απ’το να κάνουμε γυμναστική. Είναι όμως ακριβώς αυτό που χρειάζεται το σώμα μας στο τέλος μιας δύσκολης μέρας. Η άσκηση δαμάζει έξοχα το στρες διότι μας αποσπάει από τα συμβάντα της ημέρας αλλά και επειδή μεταφέρει την προσοχή μας από το μυαλό στο σώμα. Όσο περισσότερο γυμναζόμαστε τόσο πιο αποτελεσματικός γίνεται ο οργανισμός στην αποθήκευση γλυκογόνων και στη χρήση του λίπους ως πηγή ενέργειας.

Η έλλειψη φυσικής δραστηριότητας αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους εχθρούς της υγείας, σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, η οποία υπολογίζει ότι η απουσία σωματικής άσκησης κοστίζει ετησίως τη ζωή σε περισσότερα από 2 εκατομμύρια άτομα σε όλο τον πλανήτη. Το ένα τρίτο των κρουσμάτων καρκίνου θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί αν ο κόσμος φρόντιζε να ασκείται, να τρώει υγιεινά και να διατηρεί το φυσιολογικό του βάρος καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής του, επισημαίνοντας οι ειδικοί. Επιπλέον, η καθιστική ζωή, σε συνδυασμό με κάπνισμα και ανθυγιεινή διατροφή, αποτελεί την αιτία του 80% των κρουσμάτων στεφανιαίας νόσου.

Τα περιεχόμενα αυτής της εργασίας έχουν διπλή κατεύθυνση: Η μία κατεύθυνση οδηγεί στην αναθεώρηση ενός πλήθους εσφαλμένων αντιλήψεων, ταμπού και μύθων που σχετίζονται με τη συμμετοχή της γυναίκας στην άθληση, όπως αυτά της αμφισβήτησης της θυλικότητάς της, τους προβληματισμούς της συμμετοχής της στα σπορ σε σχέση με τον περιοδικό κύκλο, τα ταμπού της ακινησίας κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και της άσκησης σε προχωρημένη ηλικία, τα φυσικά και φυσιολογικά της όρια για επίδοση και τόσα άλλα.

Η άλλη κατεύθυνση οδηγεί στην αναλυτική απάντηση πολλών ερωτημάτων που αφορούν την τεράστια συμμετοχή των γυναικών στα σπορ σε σχέση με την ένταση και τη διάρκεια των προγραμμάτων στα οποία υποβάλλονται. Δηλαδή ερωτήματα σχετικά με την υγεία, το ποσοστό βελτίωσης των αθλητικών ικανοτήτων, τις επιδράσεις της άσκησης στο πρεριοδικό κύκλο, τις μελλοντικές επιπτώσεις της γυναίκας για αναπαραγωγή, την επαρκή και κατάλληλη διατροφή και την πρόληψη από τραυματισμούς που σχετίζονται με τη γυναικεία φύση.